

Uitvoeringsplan Dementie

13-2-2024

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Situatieanalyse	4
2.1 Huidige situatie.....	4
2.2 Uitkomsten dementiescan	4
3. Doelstelling.....	6
3.1 Regionaal verband.....	6
3.2 MVS-verband.....	6
4. Acties Uitvoeringsplan Dementievriendelijke gemeente	7
4.1 Kennis en omvang dementie in de gemeente.	7
4.2 Beleids- en planvorming.....	9
4.3 Structuur en afstemming.	11
4.4 Ontwikkeling dementievriendelijke gemeenschap.....	13
4.5 Deskundigheidsbevordering.....	15
4.6 Ondersteuning van mantelzorgers.....	17
4.7 Dagactiviteiten/Respijtzorg.....	19
4.8 Wonen met dementie.	21

1. Inleiding

De gemeente Maassluis wil een plek zijn waar iedereen kan meedoen, ongeacht hun situatie. Dit geldt in het bijzonder voor onze kwetsbare inwoners, zoals mensen met dementie en hun mantelzorgers. Het uitgangspunt is "Samen doen": samen bouwen aan een inclusieve stad waarin iedereen de zorg en ondersteuning krijgt die nodig is.

Net als in veel andere gemeenten, wonen ook in gemeente Maassluis steeds meer mensen met dementie langer thuis. Om dit te ondersteunen, heeft de gemeenteraad een motie aangenomen om van gemeente Maassluis een dementievriendelijke gemeente te maken. Op 7 november 2018 heeft de gemeente officieel de erkenning van dementievriendelijke gemeente ontvangen. Het certificaat Dementievriendelijke gemeente is ontwikkeld door Alzheimer Nederland. Met dit certificaat kunnen gemeenten laten zien dat zij zich blijvend inzetten voor mensen met dementie en hun naasten. Het certificaat is vier jaar geldig, waarna het certificaat mogelijk wordt verlengd. Daarbij toetst Alzheimer Nederland elke twee jaar in hoeverre de gemeente Maassluis nog aan de gestelde voorwaarden voldoet.

In een dementievriendelijke stad zetten professionals en hun mantelzorgers, maar ook ondernemers en inwoners, zich actief in om mensen met dementie zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Maassluis heeft naast haar eigen ambitie ook breed ingezet op een integrale en regionale sluitende aanpak. Samen met welzijns- en zorgorganisaties zoals Seniorenwelzijn, Argos Zorggroep, Careyn, Sol, Minters Mantelzorg en de Oproepcentrale zorgen de MVS-gemeenten (Maassluis, Vlaardingen en Schiedam) voor een geschikt ondersteuningsaanbod voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.

Deze ambitie sluit aan bij het coalitieakkoord 'Samen betrokken het verschil maken' (2022-2026), waarin zorg op maat, sociale cohesie en ondersteuning van kwetsbare groepen centraal staan. Het principe 'Samen doen', dat inclusiviteit en samenwerking bevordert, vormt hierbij de basis. Daarnaast is er een sterke koppeling met het Uitvoeringsprogramma Wmo van de gemeente Maassluis. Dit uitvoeringsprogramma zet in op thema's zoals langer zelfstandig wonen, mantelzorgondersteuning en preventie. Binnen deze context sluit de Woonzorgvisie, die op 9 april 2024 is vastgesteld, aan door te streven naar een integrale aanpak waarbij wonen, zorg en welzijn hand in hand gaan.

Ook geeft Maassluis invulling aan de landelijke richtlijnen, zoals de Nationale Dementiestrategie en de grootschalige programma's van het ministerie van VWS, zoals het WOZO-programma, het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Het verkrijgen van het certificaat Dementievriendelijke gemeente was een belangrijke mijlpaal, maar het werk is nog niet af. Dit uitvoeringsplan biedt een overzicht van de verdere stappen die we kunnen nemen om de ondersteuning voor mensen met dementie en hun mantelzorgers verder te verbeteren.

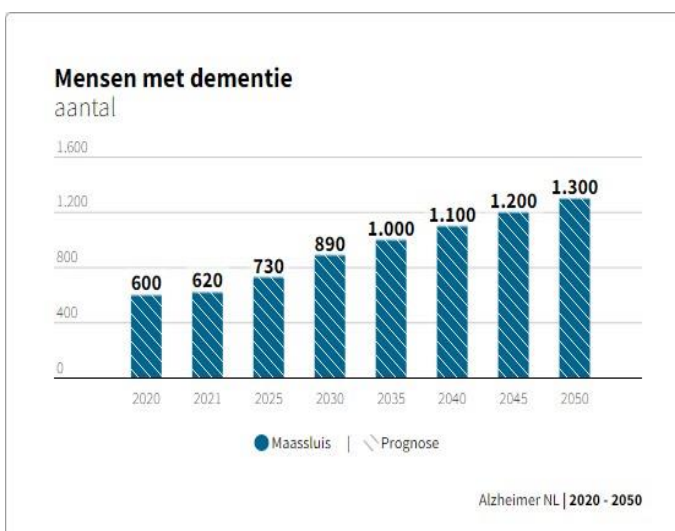
Met dit uitvoeringsplan vertaalt de gemeente Maassluis het landelijke beleid naar concrete en praktische stappen op regionaal (MVS) en lokaal niveau. Het doel is om een warme en ondersteunende omgeving te creëren waarin mensen met dementie actief kunnen deelnemen aan de samenleving en zich volledig gewaardeerd en erkend voelen.

2. Situatianalyse

2.1 Huidige situatie

In de gemeente Maassluis wordt verwacht dat het aantal inwoners met Alzheimer in 2025 zal toenemen tot ongeveer 730 inwoners. Een aantal dat in 2050 stijgt naar 1300¹ inwoners. Deze toename weerspiegelt een landelijke trend waarbij de vergrijzing en de stijgende levensverwachting bijdragen aan een grotere groei van dementie in de samenleving. Deze cijfers benadrukken de noodzaak om nu actie te ondernemen en de dementievriendelijke aanpak te omarmen.

Dementie is een progressieve ziekte en zonder interventie kan dit leiden tot aanzienlijke druk op zorgvoorzieningen en mantelzorgers. In Maassluis bestaan er al diverse initiatieven en ondersteuning voor mensen met dementie en hun mantelzorgers, zoals het Alzheimercafé, dagbesteding en casemanagement.

Ondanks deze initiatieven, is er in de komende jaren een groeiende vraag naar aanvullende zorg, woningen die geschikt zijn voor mensen met dementie, en een grotere behoefte aan bewustwording en ondersteuning binnen de gemeente. Het huidige aanbod is onvoldoende om de toekomstige vraag te dekken, wat leidt tot een noodzaak voor een proactieve aanpak.

2.2 Uitkomsten dementiescan

De uitkomsten van de dementiescan, uitgevoerd door Alzheimer Nederland in 2024, bieden een beeld van de huidige situatie in de gemeente Maassluis met betrekking tot de zorg en ondersteuning voor mensen met dementie. De scan behandelt acht belangrijke thema's voor een dementievriendelijke gemeente: kennis, beleids- en planvorming, structuur en afstemming van zorg, deskundigheid van professionals, mantelzorgondersteuning, dagactiviteiten en respijtzorg, de ontwikkeling van een dementievriendelijke gemeenschap en wonen met dementie.

Op basis van de scan blijkt dat Maassluis al flinke stappen heeft gezet om dementievriendelijk te worden, maar er zijn nog verbeterpunten. De gemeente scoort op verschillende thema's hoger dan het landelijk gemiddelde en laat een duidelijke vooruitgang zien ten opzichte van de scan uit 2021. Vooral op het gebied van kennis over dementie onder de inwoners is de score hoog. Daarnaast heeft de gemeente het dementienetwerk nieuw leven ingeblazen, waardoor de samenwerking tussen relevante partijen sterk is verbeterd. Dit heeft geleid tot een hoge score op het thema 'structuur en afstemming'. Ook de ontwikkeling van het thema 'een dementievriendelijke gemeenschap' is een sterk punt van Maassluis. Een goed voorbeeld hiervan is de informatiefolder, ook wel Dementiewijzer genoemd, die is ontwikkeld over het herkennen van en omgaan met mensen met dementie.

¹ [Maassluis-Schiedam in Cijfers - Zorg en gezondheid - Maassluis](#)

Deze Dementiewijzer is onder andere beschikbaar bij wijkteams en huisartsenpraktijken, wat bijdraagt aan een bredere bewustwording in de samenleving.

Hoewel Maassluis goed scoort, zijn er nog kansen voor verdere verbetering. Zo kan er meer aandacht worden besteed aan voorlichting en deskundigheidsbevordering van professionals, zoals medewerkers in publieke functies en vrijwilligers. Ook op het gebied van dementievriendelijke woningen en de samenwerking met woningcorporaties kan de gemeente stappen zetten om de woonomstandigheden voor mensen met dementie verder te verbeteren. Al met al laat de scan zien dat Maassluis op de goede weg is, maar dat er nog voldoende ruimte is om de gemeente nog dementievriendelijker te maken.

3. Doelstelling

Het uitvoeringsplan dementievriendelijke gemeente is er om de gemeente Maassluis nog dementievriendelijker te maken dan zij nu al is. Hierbij staat de volgende doelstelling centraal:

De gemeente Maassluis streeft ernaar om een dementievriendelijke vriendelijke gemeente te zijn, waar mensen met dementie volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving, en waar zij, samen met hun mantelzorgers, passende zorg en ondersteuning ontvangen.

Deze hoofddoelstelling wordt opgesplitst in een aantal subthema's die samenhangen met de thema's uit de dementiescan van Alzheimer Nederland, te weten:

- **Thema 1:** Kennis omvang dementie in de gemeente;
- **Thema 2:** Beleids- en planvorming;
- **Thema 3:** Structuur en afstemming;
- **Thema 4:** Ontwikkeling dementievriendelijke gemeenschap;
- **Thema 5:** Deskundigheidsbevordering;
- **Thema 6:** Ondersteuning mantelzorgers;
- **Thema 7:** Dagactiviteiten/respijtzorg;
- **Thema 8:** Wonen met dementie;

Deze thema's zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

3.1 Regionaal verband

Gemeente Maassluis maakt onderdeel uit van een regionaal verband. Dit wordt het RIGA (Regionaal Integraal Gezondheidsakkoord) genoemd. Vanuit het RIGA zetten we de landelijke strategische lijnen uit. Gezamenlijk werken we aan een toekomstgerichte benadering dementie. Iedere zes weken wordt er vanuit het regionale dementienetwerk NWN DWO, invulling gegeven aan het RIGA. In dit plan van aanpak worden deze plannen met groen weergegeven.

3.2 MVS-verband

De Gemeente Vlaardingen, Maassluis en Schiedam hebben ieder een eigen uitvoeringsplan. Een aantal doelen binnen deze plannen zijn in MVS-verband, deze zijn oranje van kleur in dit uitvoeringsplan. In het volgende hoofdstuk worden de verschillende subdoelstellingen nader uitgewerkt.

4. Acties Uitvoeringsplan Dementievriendelijke gemeente

4.1 Kennis en omvang dementie in de gemeente.

Het verbeteren van de bewustwording en kennis over dementie is een essentieel onderdeel van een dementievriendelijke gemeente. Door kennis over dementie te vergroten bij zowel professionals als de lokale bevolking, kunnen we een inclusievere samenleving creëren waarin mensen met dementie de steun krijgen die zij nodig hebben.

4.1.1 Toelichting acties

De scan van Alzheimer Nederland richt zich in dit thema onder andere op het aantal inwoners in Maassluis met dementie, evenals een prognose voor de toekomst. Dit wordt al in de inleiding beschreven. Daarnaast zijn er voor dit thema verschillende actiepunten geformuleerd, die hieronder kort worden toegelicht. De acties zijn ook weergegeven in tabel 4.1.2, waarin de Plan-Do-Check-Act-cyclus wordt gevolgd. Op deze manier kunnen we de voortgang van het uitvoeringsplan effectief monitoren.

1. Bewustwording bij inwoners en zorgverleners vergroten

Het vergroten van de bewustwording onder de inwoners in de gemeente Maassluis, zorgverleners, ondernemers en vrijwilligers is cruciaal om een dementievriendelijke gemeente te realiseren. Het doel is dat meer mensen begrijpen wat dementie is en hoe ze om kunnen gaan met mensen die deze ziekte hebben. Door de bewustwording te vergroten, wordt de omgang met en de ondersteuning van mensen met dementie in de samenleving verbeterd.

2. Organiseren van trainingen en workshops voor verschillende doelgroepen

In MVS-verband worden trainingen en workshops aangeboden voor verschillende groepen, zoals eerstelijnszorgverleners (huisartsen, wijkverpleegkundigen), familieleden van mensen met dementie, ondernemers en vrijwilligers. Deze sessies geven praktische handvatten om dementie te herkennen, ermee om te gaan en ondersteuning te bieden aan zowel mensen met dementie als hun mantelzorgers.

3. Regionale voorlichting 'Dementie, wat nu?'

In de regio bekijken we de mogelijkheden om een collectieve voorlichting rondom dementie. Dit doen we voor mensen met dementie en hun naasten tijdig te informeren en ondersteunen. Het idee is om in eerste instantie startgesprekken op te zetten om de informatiebehoefte en wensen van betrokkenen in kaart te brengen. Op basis hiervan ontwikkelen we een voorlichtingsprogramma. Dit voorlichtingsprogramma bevat ook een e-learningmodule. Het idee is om de implementatie gefaseerd te laten verlopen, waarbij in de loop van 2025 de eerste bijeenkomsten van start gaan en de e-learningmodule verder wordt ontwikkeld.

4.1.2 Acties volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus

Actie	Plan	Do	Check	Act
Bewustwording door middel van voorlichting	Minters Mantelzorg organiseert twee keer per jaar een training over het omgaan met dementie.	Afstemmen met Minters Mantelzorg over de mogelijkheden.	Gesprek accounthouder met Minters.	Inspelen op bevindingen.
Bewustwording door middel van Informatie/media aandacht	Ieder kwartaal wordt in het nieuwsblad van Maassluis stilgestaan bij dementie. Denk aan het aanbod, de Dementiewijzer, de GOED-training en Wereld Alzheimerdag.	Het plaatsen van artikelen in het nieuwsblad Maassluis en op de socials: <ul style="list-style-type: none"> • Een interview; • Overzicht van het aanbod; • Dementiewijzer; • Aandacht voor Wereld Alzheimerdag. 	Q1, Q2, Q3 en Q4. Ieder kwartaal afstemmen over de inhoud met de afdeling Communicatie van de gemeente Maassluis.	Pas waar nodig de informatie aan.
Trainingen en workshops voor verschillende doelgroepen organiseren	Organiseer in MVS-verband trainingen en workshops gericht op het gebied van dementie.	Organiseer trainingen voor verschillende doelgroepen.	Q3 Evalueer de effectiviteit van de trainingen door middel van feedback.	Verfijn de inhoud en aanpak van de trainingen op basis van de evaluaties.
Regionale voorlichting 'Dementie, wat nu?'	Onderzoeken op welke manier regionaal voorlichting kan worden gegeven.	Implementeren van de voorlichtingsprogramma's die regionaal zijn afgestemd.	Q4 Evalueren in hoeverre deze ontwikkeling is opgestart en hoe mensen met dementie en hun omgeving dit ervaren.	Verbeteren en eventueel uitbreiden van het voorlichtingsprogramma op basis van de evaluaties.

4.2 Beleids- en planvorming.

De gemeente heeft als doel om haar beleid rondom dementiezorg voortdurend te verbeteren door middel van regelmatige monitoring, evaluatie en samenwerking op lokaal en regionaal niveau. Dit vereist niet alleen een evaluatie van de voortgang van het uitvoeringsplan, maar ook actieve betrokkenheid van mensen met dementie, hun mantelzorgers en professionals. Daarnaast wordt gestreefd naar een betere verankering van dementievriendelijk beleid in gemeentelijke plannen.

4.2.1 Toelichting acties

- 1. Verankeren van dementievriendelijk beleid in gemeentelijke plannen:** Dementievriendelijk beleid wordt niet als losstaand thema behandeld, maar als integraal onderdeel van bredere gemeentelijke beleidsvorming.
 - In het overleg verwarde personen (E33-overleg) wordt ook stilgestaan bij mensen met dementie.
 - In MVS-verband worden zogenoemde 'themadagen' georganiseerd om tot beleid te komen.

Ook blijkt uit de gesprekken met Alzheimer Nederland dat er behoefte is aan een helder plan waarin de speerpunten worden vastgesteld en de doelen voor de komende jaren worden geformuleerd. Dit wordt gedaan aan de hand van dit uitvoeringsplan.
- 2. Samenwerking in MVS-verband stimuleren:** Door samen te werken in MVS-verband en met regionale organisaties kunnen kennis en middelen worden gebundeld. Dit leidt tot een meer samenhangende aanpak van dementiezorg en maakt bredere, regionale oplossingen mogelijk. Dit is cruciaal om duurzame en effectieve oplossingen te realiseren.
- 3. Ondersteuning van lokale initiatieven:** Lokale initiatieven spelen een grote rol in het creëren van een dementievriendelijke omgeving. Daarom wordt gezorgd voor voldoende middelen voor lokale initiatieven die gericht zijn op dementie en inclusie.
- 4. Bespreken van voortgang uitvoeringsplan in MVS-verband:** Door de voortgang van het uitvoeringsplan in MVS-verband te bespreken, kan de gemeente snel inspelen op knelpunten en uitdagingen. Zo wordt de uitvoering flexibel en kan beleid waar nodig worden aangepast om effectiever te zijn.
- 5. Feedback integreren:** Het uitvoeringsplan is niet statisch, maar een levend document dat voortdurend wordt aangepast op basis van ervaringen van mensen met dementie, hun mantelzorgers en betrokken professionals. Dit zorgt ervoor dat het beleid blijft aansluiten bij de werkelijke behoeften van de doelgroep.
- 6. Regionale aanpak en werkwijze voor brede dementiezorg**

We gaan regionaal aan de slag met het ontwikkelen van een aanpak en werkwijze voor brede dementiezorg. Dit doen we onder andere door te kijken naar inspirerende voorbeelden elders uit het land. Hierbij kijken we naar de gehele cliëntenreis, denk aan de aanmelding, triage, wachtlijstenbeheer, rol en ondersteuning van mantelzorgers en samenwerking van professionals. Na regionale ontwikkeling gaan we over tot lokale/sub-regionale implementatie.

4.2.2 Acties volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus

De verschillende acties worden uitgewerkt aan de hand van de Plan-Do-Check-Act (PDCA)-cyclus.

Actie	Plan	Do	Check	Act
Verankeren van dementievriendelijk beleid in gemeentelijke plannen	We onderzoeken of het mogelijk is om bij besluitvorming van beleid rekening te houden met inclusiviteit. Hierdoor wordt het creëren van een dementievriendelijke gemeente meegenomen.	Bewustwording creëren bij beleidsadviseurs over het belang van rekening houden met mensen met dementie. Dit kan onder andere door in de online leeromgeving van de beleidsmedewerkers de GOED- training aan te bieden. Er zijn nog andere manieren om de beleidsadviseurs te bereiken. Dit plan wordt komend jaar verder vormgegeven.	Doorlopend In gesprek blijven met de wethouder, en beleidscollega's.	Indien nodig meer aandacht vragen voor het onderwerp dementie.
Samenwerking in MVS-verband stimuleren	Samenwerken binnen het MVS-verband en met regionale organisaties om kennis en middelen te bundelen.	Initiëren van gezamenlijke projecten en kennisuitwisselingen met omliggende gemeenten en zorgorganisaties. Organiseren van MVS-themadagen zoals ouderenmishandeling, zorg en dwang en onvrijwillige zorg.	Doorlopend Voortgang van het uitvoeringsplan bespreken tijdens kwartaal overleggen en netwerksessies.	Op basis van de besprekingen het uitvoeringsplan aanpassen.
Voldoende ondersteuning en middelen voor lokale initiatieven	Beoordelen welke lokale initiatieven bijdragen aan een dementievriendelijke gemeente.	Gemeente ondersteunt (financiële) initiatieven die gericht zijn op dementie.	Q4 Evalueren van de impact van lokale initiatieven door het verzamelen van feedback.	Waar nodig de steun uitbreiden of initiatieven herschikken, afhankelijk van de behoeften van de inwoners met dementie.
Bespreken voortgang van het uitvoeringsplan in MVS-verband	Voortgang van het uitvoeringsplan bijhouden.	Elk kwartaal de voortgang bespreken in MVS-verband.	Q1, Q2, Q3, Q4. Bespreken van de resultaten tijdens MVS-overleggen.	Uitvoeringsplan en/of beleid indien nodig aanpassen/bijsturen.
Feedback integreren van betrokkenen	Structuur opzetten voor het verzamelen van feedback van mensen met dementie, mantelzorgers en professionals.	Feedback verzamelen door middel van de mantelzorgtest, aansluiten bij een Alzheimercafé of Mantelzorgcafé en input van samenwerkingspartners ophalen.	Bespreken van feedback en deze afwegen tegen de voortgang van het uitvoeringsplan.	Uitvoeringsplan herzien en aanpassen op basis van de feedback, zodat de werkelijke behoeften van de doelgroep worden ondersteund.
Regionale aanpak en werkwijze voor brede dementiezorg	Gezamenlijk ontwikkelen van regionale aanpak voor brede dementiezorg.	Nieuwe werkwijze in praktijk brengen.	Q1 en Q2 2027 Monitoren van impact.	Op basis van evaluatie aanpassen waar nodig.

4.3 Structuur en afstemming.

Een succesvolle en dementievriendelijke gemeente kan alleen ontstaan door intensieve en goed gecoördineerde samenwerking tussen verschillende lokale partijen. In het kader van dit uitvoeringsplan ligt de focus op het bevorderen van deze samenwerking, zodat zorgverleners, welzijnsorganisaties, vrijwilligers en gemeentelijke instanties gezamenlijk kunnen bijdragen aan een inclusieve en toegankelijke omgeving voor mensen met dementie.

4.3.1 Toelichting acties

Om de samenwerking tussen lokale partijen te bevorderen, zijn de volgende acties gedefinieerd:

1. Faciliteren van een werkgroep voor kennisuitwisseling en best practices

Een lokale werkgroep waarin zorgverleners, welzijnsorganisaties, gemeente Maassluis en Alzheimer Nederland ieder kwartaal bijeenkomen om te sparren en kennis en ervaringen uit te wisselen, wordt georganiseerd door de gemeente Maassluis.

2. Actievere betrokkenheid van de Praktijkondersteuner Huisarts Ouderen (POH)

De POH ouderen speelt een cruciale rol bij het vroegtijdig signaleren van dementie en het coördineren van de eerstelijnszorg. De POH ouderen wordt betrokken bij de werkgroep Dementievriendelijk Maassluis.

3. Betrokkenheid casemanager dementie waarborgen bij besluitvorming en overleggen

De casemanager dementie, een specialist in het coördineren van zorg voor mensen met dementie, blijft actief betrokken bij besluitvormingsprocessen en blijft betrokken bij de werkgroep Dementievriendelijk van de gemeente Maassluis.

4. Regelmatige netwerkoeverleggen tussen zorginstellingen, welzijnsorganisaties en gemeentelijke instanties

Om de samenwerking tussen de verschillende partijen structureel in te bedden, worden regelmatige netwerkoeverleggen ingevoerd, ook wel Dementievriendelijk Maassluis genoemd. In deze overleggen komende verschillende thema's van het Uitvoeringsplan aan bod. De verschillende partijen kunnen op deze bevindingen delen, kennis uitwisselen en snel met elkaar schakelen.

4.3.2 Acties volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus

Actie	Plan	Do	Check	Act
Faciliteren van de werkgroep Dementie Maassluis voor kennisuitwisseling en best practices	Een nieuwe boost geven aan de werkgroep Dementievriendelijk Maassluis.	Het voortzetten van de werkgroep, op basis van behoeften.	Aftrap 15 oktober 2024 met de werkgroep Dementievriendelijk Maassluis.	Ieder kwartaal inplannen werkgroep + elke sessie met agenda plaatsvinden.
Actievere betrokkenheid van de POH ouderen	POH ouderen laten aansluiten bij de werkgroep Dementievriendelijk Maassluis	POH actief betrekken bij de werkgroep Dementievriendelijk Maassluis	Feedback verzamelen van de POH ouderen.	Indien nodig, aanpassingen maken op basis van feedback om de rol van de POH ouderen te versterken.
Betrokkenheid Casemanager dementie waarborgen bij besluitvorming en overleggen	Waarborgen dat een casemanager dementie aansluit bij de werkgroep Dementievriendelijk Maassluis.	Casemanager dementie betrekken bij de werkgroep Dementievriendelijk Maassluis.	Feedback verzamelen van de casemanager dementie.	Indien nodig, aanpassingen maken op basis van feedback om de rol van de casemanager dementie versterken.
Kwartaal overleggen werkgroep Dementievriendelijk Maassluis	Per kwartaal een overleg inplannen waarin lokale partijen samenkomen.	Het organiseren van structurele overleggen (Overleg Dementievriendelijk Maassluis) tussen de verschillende partijen om de samenwerking en coördinatie in de zorg te versterken.	Q1, Q2, Q3 en Q4. De werkgroep komt eens per kwartaal samen. De samenwerking wordt in Q4 geëvalueerd.	Aanpassingen doorvoeren op basis van de verkregen feedback.

4.4 Ontwikkeling dementievriendelijke gemeenschap.

Een belangrijke pijler in het uitvoeringsplan voor een dementievriendelijke gemeente is de ontwikkeling van een gemeenschap waarin mensen met dementie en hun mantelzorgers zich gesteund, begrepen en volwaardig onderdeel van de samenleving voelen.

4.4.1 Toelichting acties

1. **Uitbreiding van het Alzheimer Café en samenwerking met Seniorenwelzijn**

Het Alzheimer Café biedt een ontmoetingsplek waar mensen met dementie en hun mantelzorgers samenkomen voor informatie en ondersteuning. Om dit succes verder uit te breiden, wordt de samenwerking met Seniorenwelzijn geïntensiveerd. Denk hierbij aan informatiesessies en lotgenotenbijeenkomsten. Daarnaast wordt ook gekeken of er een zogenoemd Jungheimercafé georganiseerd kan worden, speciaal voor jonge mensen met alzheimer.

2. **Stimuleren en trainen van vrijwilligers**

Vrijwilligers zijn essentieel voor het ondersteunen van activiteiten die bijdragen aan de sociale betrokkenheid van mensen met dementie. Door gericht te trainen, leren de vrijwilligers hoe zij het beste om kunnen gaan met mensen met dementie en hoe zij kunnen helpen om deze groep actief te betrekken in de dagelijkse activiteiten van de maatschappij.

3. **Verbetering en uitbreiding van ontmoetingscentra**

Ontmoetingscentra bieden mensen met dementie een plek waar zij terecht kunnen voor sociale activiteiten, zorg en ondersteuning. Alzheimer Nederland onderzoekt op dit moment de mogelijkheden voor een nieuwe locatie met voetbalvereniging Excelsior Maassluis. Daarnaast gaan we in gesprek met de wooncorporaties om in kaart te brengen waar de ontmoetingscentra zitten en of er behoefte is aan nieuwe, of verbeterde centra.

4. **Gebruik en update van de Dementiewijzer**

De Dementiewijzer biedt een overzicht van alle organisaties die betrokken zijn bij de zorg en ondersteuning van mensen met dementie. Het doel is om de persoon met dementie, zorgverleners en mantelzorgers de weg te wijzen in het complexe zorglandschap, zodat ze sneller en beter toegang krijgen tot de juiste hulp en ondersteuning. We werken momenteel aan een update van de Dementiewijzer en zorgen ervoor dat deze opnieuw onder de aandacht wordt gebracht. Deze is ook digitaal beschikbaar.

4.4.2 Acties volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus

Actie	Plan	Do	Check	Act
Uitbreiding Alzheimer Café en samenwerking met Seniorenwelzijn	Alzheimer Nederland kijkt samen met Seniorenwelzijn welke extra activiteiten en bijeenkomsten georganiseerd kunnen worden voor mensen met dementie en hun mantelzorgers.	Organiseer extra bijeenkomsten, zoals lezingen, themadagen en sociale activiteiten gericht op ontmoeting en informatievoorziening.	Monitor het aantal deelnemers, de tevredenheid en de effectiviteit van de extra activiteiten door middel van enquêtes en evaluaties.	Breid succesvolle bijeenkomsten uit en pas minder succesvolle activiteiten aan.
Vrijwilligers stimuleren en trainen	Organiseer trainingen voor vrijwilligers over het ondersteunen van mensen met dementie.	Organiseer de training via KLIK en Minters voor vrijwilligers.	Meet het aantal vrijwilligers dat deelneemt aan de training en beoordeel hun betrokkenheid door middel van feedback en evaluaties.	Voer aanpassingen door in de training waar nodig.
Verbetering en uitbreiding van ontmoetingscentra voor ouderen	Onderzoek samen met woningcorporaties de wijken waar behoefte is aan meer dementievriendelijke ontmoetingscentra.	Zoek indien gewenst nieuwe locaties om ontmoetingscentra te creëren of verbeter bestaande locaties.	Beoordeel de toegankelijkheid en gebruik van de centra door middel van tevredenheidsonderzoek en gegevens over het gebruik.	Breid de centra uit waar nodig en optimaliseer de locaties door samen te werken met lokale partners en de wensen van de gebruikers.
Gebruik en update van de Dementiewijzer	Creëer bewustzijn over de Dementiewijzer en zorg ervoor dat zorgverleners en mantelzorgers toegang hebben tot deze informatie.	Verspreid de Dementiewijzer via zorginstellingen en wijkteams. Spreek met partners af dat zij hun aanbod actueel houden.	Meet het gebruik van de Dementiewijzer door het bevragen van zorgverleners en mantelzorgers, evenals de impact op hun zorgbeslissingen.	Verbeter de toegang en zichtbaarheid van de Dementiewijzer op basis van feedback van gebruikers.

4.5 Deskundigheidsbevordering.

Deskundigheidsbevordering op het gebied van dementie helpt mensen beter te begrijpen wat dementie is en hoe zij hiermee om kunnen gaan. Het vergroot de kennis over het herkennen van vroege symptomen en biedt zorgverleners de tools om tijdig passende zorg te bieden. Hierdoor kunnen mensen met dementie en hun mantelzorgers sneller de juiste ondersteuning en begeleiding ontvangen.

4.5.1 Toelichting acties

1. **Bewustwording bij zorgverleners**

Het bevorderen van bewustwording over de vroege symptomen van dementie is een belangrijke stap om tijdige diagnose en zorg te waarborgen. Deze actie richt zich voornamelijk op eerstelijns zorgverleners, zoals huisartsen en wijkverpleegkundigen. Door hen te voorzien van informatie en tools om de vroege signalen van dementie te herkennen, kunnen mensen sneller de juiste zorg ontvangen.

2. **Samenwerking met huisartsen voor betere screening**

Om de diagnose en doorverwijzing van dementie te verbeteren, wordt er nauw samengewerkt met huisartsen. Een van de manieren om dit te realiseren is door de Dementiewijzer onder de aandacht te brengen tijdens het huisartsenoverleg in de gemeente Maassluis.

3. **(Digitale) trainingen voor hulpverleners**

Het aanbieden van (online) trainingen voor hulpverleners (Publiekszaken, VraagRaak, Stroomopwaarts, boa's, brandweer, wijkverpleegkundigen etc.) is een belangrijke stap in deskundigheidsbevordering. Deze trainingen richten zich op de signalering van dementie, het omgaan met mensen met dementie en het ondersteunen van mantelzorgers.

4. **Versterken van samenwerkingsverbanden in de wijk**

Door de samenwerking tussen zorgverleners in de wijk te versterken, kan de zorgcoördinatie voor mensen met dementie worden verbeterd. Dit betekent dat verschillende zorgverleners, zoals de huisarts, casemanager dementie en wijkverpleegkundige, beter op elkaar kunnen afstemmen.

5. **Optimalisatie casemanagement**

Het vinden van de juiste zorg en ondersteuning bij dementie is complex door de vele wetten, regels en zorgmogelijkheden. Iedereen met de diagnose heeft recht op casemanagement, ook mantelzorgers. We zien in de regio dat wachtlijsten voor casemanagement langer worden. Dit kan leiden tot meer crisissituaties. Om hierop in te spelen, stemmen we rollen en verantwoordelijkheden regionaal af. Ook onderzoeken we op welke manier we mogelijk kunnen samenwerken op het gebied van wachtlijstbeheer. Zodra mogelijk, monitoren we doorstroming en wachttijden voor casemanagement.

4.5.2 Acties volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus

Actie	Plan	Do	Check	Act
Bewustwording bij zorgverleners	Breng de zorgverleners op de hoogte van de Dementiewijzer.	Voorzie zorgverleners van materialen, zoals brochures en toegang tot de Dementiewijzer, om hen te helpen bij signalering.	Evalueer of de zorgverleners op de hoogte zijn van de Dementiewijzer.	Breng op basis van de feedback de niet bereikte zorgverleners op de hoogte.
Samenwerking met huisartsen voor betere screening	Breng huisartsen op de hoogte van de Dementiewijzer.	Breng artsen op de hoogte van de Dementiewijzer tijdens het huisartsenoverleg.	Q3 Check bij het huisartsenoverleg of de huisartsen op de hoogte zijn.	Stuur de dementiewijzer naar artsen die nog niet op de hoogte zijn.
(Digitale) trainingen voor hulpverleners	Bied een (online) training/e-learning aan voor hulpverleners.	Bied de training aan en zorg ervoor dat hulpverleners actief participeren en feedback geven.	Evalueer de effectiviteit van de trainingen door de kennis en vaardigheden van deelnemers voor en na de training te meten.	Pas het trainingsprogramma aan op basis van evaluaties om te zorgen voor de meest relevante en nuttige inhoud.
Versterken van samenwerkingsverbanden in de wijk	Inventariseren hoe de samenwerking nu verloopt.	Afstemmen waar de behoefte ligt (Q1).	In Q4 evalueren hoe de samenwerking verloopt.	Waar nodig aanpassen.
Optimalisatie casemanagement	Regionaal afstemmen van rollen en verantwoordelijkheden binnen casemanagement.	Onderzoeken van mogelijkheden om gezamenlijk wachtlijsten te beheren.	Metten van de doorstroom en vermindering van wachttijden voor casemanagement.	Eventueel aanpassen van processen en inzetten op extra ondersteuning waar dit nodig is.

4.6 Ondersteuning van mantelzorgers.

Mantelzorgers spelen een cruciale rol in de zorg voor mensen met dementie. Ze zijn vaak de eerste en belangrijkste steunpilaren voor hun naasten, maar kunnen ook voor grote uitdagingen komen te staan. Het is van groot belang dat mantelzorgers de ondersteuning en waardering krijgen die ze verdienen.

4.6.1 Toelichting acties

1. Onder de aandacht brengen van Respijtzorg

Het bieden van respijtzorg is essentieel om mantelzorgers tijdelijk te ontlasten van hun zorgverantwoordelijkheden. Het is belangrijk om de beschikbaarheid van respijtzorg bekend te maken en ervoor te zorgen dat deze gemakkelijk toegankelijk is voor mantelzorgers.

2. Informatie- en Ondersteuningssessies

Mantelzorgers kunnen baat hebben bij specifieke kennis en handvatten om effectief om te gaan met de uitdagingen die de zorg voor mensen met dementie met zich meebrengt. Daarom organiseren we in samenwerking met Minters maandelijks informatie- en ondersteuningssessies die toegankelijk zijn voor alle mantelzorgers. Uit de werkgroep is naar voren gekomen dat er een specifieke behoefte bestaat aan een sessie gericht op kinderen van ouders met dementie. We gaan kijken wat de mogelijkheden hiervoor zijn.

Om mantelzorgers verder te ondersteunen, biedt Minters diverse cursussen aan. De cursus *'Diagnose dementie en dan'* is bedoeld voor mensen die recent te horen hebben gekregen dat een dierbare dementie heeft. Deze cursus biedt niet alleen belangrijke informatie, maar ook een platform om ervaringen te delen en steun te vinden bij lotgenoten. Daarnaast is er de cursus *'Iemand thuis verzorgen'*, een algemene cursus voor mantelzorgers die zorg aan huis verlenen. Onderwerpen zoals omgaan met dementie in de thuissituatie komen hierin aan bod. Beide cursussen worden tweemaal per jaar georganiseerd.

Begin 2025 lanceren we bovendien *Mantelzorgtest.nl*, een online steunpunt voor mantelzorgers. Deze test geeft inzicht in hoeveel tijd en energie de mantelzorg vraagt en of er voldoende ruimte overblijft voor ontspanning, werk en andere verplichtingen. Op basis van de resultaten biedt de test een persoonlijk hulpaanbod, met praktische adviezen en opties voor extra ondersteuning. Voor mantelzorgers van mensen met dementie is via *Mantelzorgtest.nl* ook specifiek ondersteuningsmateriaal beschikbaar, inclusief mogelijkheden voor respijtzorg.

3. Netwerkbijeenkomsten voor Mantelzorgers

Door netwerkbijeenkomsten te organiseren, kunnen mantelzorgers ervaringen en tips met elkaar delen en elkaar ondersteunen. Het stimuleren van een actieve uitwisseling van ervaringen helpt mantelzorgers zich minder alleen te voelen in hun rol. Dit bevorderen we onder andere door middel van Mantelzorgcafés.

4. Actieve Betrokkenheid van Mantelzorgers in Beleidsvorming

Mantelzorgers moeten worden gezien als volwaardige partners in de zorg voor mensen met dementie. Door hun input te vragen en hen te betrekken bij het ontwikkelen van beleid, kunnen we beter inspelen op hun behoeften en zorgen. Dit doen we onder andere door in gesprek te gaan met mantelzorgers en feedback van hen te verzamelen via *mantelzorgtest.nl*.

4.6.2 Acties volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus

Actie	Plan	Do	Check	Act
Onder de aandacht brengen van respijtzorg	Breng de mogelijkheden van respijtzorg onder de aandacht. Onder andere door de invoering van mantelzorgtest.nl	Zorg dat mantelzorgtest.nl beschikbaar is voor de inwoners van Maassluis en zorg dat dit algemeen bekend is.	Q4 Monitor in hoeverre mantelzorgtest.nl wordt gebruikt.	Afhankelijk van de monitoring, genereren van meer bekendheid van mantelzorgtest.nl of uitzoeken van andere mogelijkheden om respijtzorg onder de aandacht te brengen.
Informatie- en ondersteuningssessies	Plannen van informatieve en praktische sessies voor mantelzorgers in samenwerking met Minters.	Organiseer via Minters bijeenkomsten die mantelzorgers kennis en handvatten bieden.	Q4 Verzamel via Minters feedback over de sessies.	Pas sessies aan op basis van de behoeften en suggesties van mantelzorgers.
Netwerkbijeenkomsten mantelzorgers	Minters organiseert bijeenkomsten waarin mantelzorgers elkaar kunnen ontmoeten (Mantelzorgcafé).	Minters organiseert de bijeenkomsten.	Voortdurend. Analyseer opkomst.	Breid op basis van feedback de bijeenkomsten al dan niet uit.
Betrokkenheid van mantelzorgers op beleid	Genereer feedback van mantelzorgers.	We gaan in gesprek met mantelzorgers en bekijken de input die voortkomt uit mantelzorgtest.nl Ook onderzoeken we de mogelijkheden om een enquête onder mantelzorgers uit te zetten.	Verwerk de gekregen input/feedback.	Pas het beleid aan waar nodig.

4.7 Dagactiviteiten/Respijtzorg.

Mensen met dementie behouden vaak het meeste welzijn en zelfstandigheid wanneer ze actief kunnen deelnemen aan de samenleving. Activiteiten en dagbesteding die specifiek gericht zijn op hun behoeften, bieden niet alleen structuur en betekenis, maar dragen ook bij aan hun mentale en fysieke gezondheid.

4.7.1 Toelichting acties

1. Bevorderen van activiteitenprogramma's en dagbesteding specifiek gericht op mensen met dementie.

Het is essentieel om activiteiten en dagbesteding aan te bieden die specifiek zijn afgestemd op mensen met dementie. SOL biedt bijvoorbeeld dagbesteding aan voor mensen met dementie die een Wmo-indicatie krijgen, genaamd "het geheugenpaleis". Dit is een programma voor ouderen met een indicatie voor 'meedoen in de stad', welke via Rogplus wordt verkregen. Onder begeleiding worden er verschillende activiteiten georganiseerd die het brein actief houden. Daarnaast is er wekelijks op dinsdag een telefonisch spreekuur waar mantelzorgers en andere betrokkenen vragen kunnen stellen aan de vitaliteitscoaches.

Ook biedt Argos dagbesteding aan voor jonge mensen met dementie. In de aankomende periode gaan we bekijken of het aanbod voldoende is of dat er behoefte is aan meer mogelijkheden. Hiervoor zullen we gesprekken voeren met verschillende betrokken partners. Ook kan dit in de werkgroep besproken worden.

2. Samenwerking met culturele instellingen en buurtcentra om dementievriendelijke activiteiten aan te bieden.

De gemeente Maassluis biedt dit jaar in samenwerking met de Historische Vereniging van Maassluis de tentoonstelling "Winkels van toen" aan. We zoeken de samenwerking op met een zorginstelling om de tentoonstelling te plaatsen.

3. We bieden algemene activiteiten aan waar mensen met dementie aan kunnen deelnemen.

Het is belangrijk dat mensen met dementie zo goed mogelijk kunnen deelnemen aan de samenleving. De activiteiten van Senioren Welzijn en Samen Zijn Wij Maassluis zijn dan ook voor iedereen toegankelijk, zo ook mensen met dementie.

4. Inzet en training vrijwilligers

Het is van groot belang dat mensen met dementie zo goed mogelijk kunnen participeren in de samenleving, en vrijwilligers spelen hierin een essentiële rol. Zij ondersteunen bijvoorbeeld bij de dagbesteding en bieden mantelzorgers de mogelijkheid om even te ontspannen door hen tijdelijk te ontlasten. Om vrijwilligers goed voor te bereiden op het ondersteunen van mensen met dementie, kunnen zij via KLiK verschillende trainingen volgen. Deze trainingen omvatten onder andere het begrijpen van onbegrepen gedrag bij dementie en het leren omgaan met dementie. Hiermee zorgen we ervoor dat vrijwilligers goed toegerust zijn om de juiste zorg en ondersteuning te bieden aan mensen met dementie en hun mantelzorgers.

4.7.2 Acties volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus

Actie	Plan	Do	Check	Act
Bekijken of er voldoende aanbod is van activiteiten en dagbesteding voor mensen met dementie.	Plan gesprekken in met de betrokken organisaties.	Voer de gesprekken uit met de betrokken organisaties.	Q1 Check met de betrokken organisaties of het aanbod voldoende is.	Vervolg geven aan de constatering die uit de gesprekken kan worden gedaan.
Samenwerking met culturele instellingen en buurtcentra om dementievriendelijke activiteiten aan te bieden	Het aanbieden van de tentoonstelling "Winkels van toen".	Het plaatsen en promoten van de tentoonstelling "Winkels van toen".	Inventariseren in hoeverre de tentoonstelling is bezocht en of er behoefte is aan dit soort activiteiten.	Indien dit succesvol is, kan de tentoonstelling ook op een andere locatie worden geplaatst.
Aanbieden van algemene activiteiten die toegankelijk zijn voor mensen met dementie	Biedt algemene activiteiten aan die toegankelijk zijn voor mensen met dementie.	Voer de activiteiten uit en promoot breed.	Controleer bij de betrokken organisaties die de activiteiten organiseren of zij rekening houden met inwoners met dementie.	Stuur bij waar nodig.
Inzet en training vrijwilligers	Via KliK bieden we verschillende trainingen aan voor vrijwilligers over het omgaan met dementie.	KliK geeft de verschillende trainingen voor vrijwilligers.	Bekijk het aantal deelnemers en hun feedback.	Pas op basis van de feedback van de vrijwilligers de trainingen waar nodig aan.

4.8 Wonen met dementie.

Wonen met dementie is een groeiende uitdaging, vooral nu het aantal ouderen de komende jaren aanzienlijk zal toenemen. Veel mensen met dementie willen zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving blijven wonen, maar dit vraagt om een woonomgeving die hierop aansluit. Een toegankelijke en dementievriendelijke openbare ruimte speelt hierbij een cruciale rol. Een veilige, overzichtelijke en herkenbare omgeving draagt bij aan de zelfstandigheid en het welzijn van mensen met dementie, zodat zij zich vrijer kunnen bewegen en beter kunnen deelnemen aan de samenleving.

4.8.1 Toelichting acties

1. Langer Thuis als vast agendapunt

Het thema "Langer Thuis" wordt opgenomen als vast onderdeel tijdens de bijeenkomsten van de werkgroep Dementievriendelijk Maassluis. Hierbij wordt gekeken naar de behoeften van ouderen die met dementie langer thuis willen blijven wonen, en welke ondersteuning zij daarvoor nodig hebben. Dit zorgt ervoor dat de behoeften van ouderen met dementie structureel besproken worden.

2. Wonen met dementie

Wonen met dementie wordt een groeiende uitdaging, vooral nu het aantal ouderen in de komende jaren aanzienlijk zal toenemen. In de gemeente Maassluis zijn er in de DrieMaasHave een aantal woningen die speciaal toegankelijk zijn voor mensen met dementie. Daarnaast zijn er verschillende ouderenwooncomplexen waar ook mensen met dementie kunnen wonen, bijvoorbeeld; de Vloot, Oud Sluys, Tweemaster en de Zonneburcht. Ook worden er nieuwe wooncomplexen speciaal voor ouderen gebouwd. Hier zal ruimte zijn voor ouderen met dementie, als dit passend is. Er zijn verschillende wooncomplexen voor ouderen waar ook inwoners met dementie kunnen wonen. In de Woonzorgvisie voor ouderen, die is vastgesteld door de raad op 9 april 2024, wordt uitgebreid toegelicht op welke manier getracht wordt de ouderen zelfstandig te laten wonen met de zorg en het welzijnsaanbod dat nodig is. Er wordt daarnaast ook bij nieuwbouw rekening gehouden met woonzorg locaties. Er is aandacht voor de groeiende groep ouderen met dementie.

3. Realiseren van een dementievriendelijke infrastructuur

We zetten ons in voor het aanbrengen van verbeteringen zoals duidelijke bewegwijzering, het plaatsen van bankjes op strategische rustpunten en het ontwikkelen van veilige wandelroutes. Door samen te werken met betrokken partijen en de afdeling gebiedsontwikkeling van de gemeente Maassluis, zorgen we ervoor dat onze infrastructuur zo wordt ingericht dat deze uitnodigt tot veilig en zelfstandig gebruik door mensen met dementie.

4. Lokale ondernemers en verenigingen stimuleren om dementievriendelijke aanpassingen door te voeren in hun winkels en diensten.

Om inwoners met dementie zo lang mogelijk zelfstandig boodschappen te laten doen, is het belangrijk dat er dementievriendelijke aanpassingen worden doorgevoerd bij de winkels. Als gemeente Maassluis moedigen wij winkeliers aan om deze aanpassingen te realiseren, maar de daadwerkelijke uitvoering ligt bij de winkeliers zelf. Om dit proces te ondersteunen, brengen wij Alzheimer Nederland in contact met de beleidsadviseur Economie, zodat het onderwerp tijdens het overleg van de winkeliers besproken kan worden en er concrete stappen gezet kunnen worden richting een dementievriendelijke winkelomgeving.

4.8.2 Acties volgens de Plan-Do-Check-Act-cyclus

Actie	Plan	Do	Check	Act
Langer Thuis als vast agendapunt	Bespreek het thema "Langer Thuis" als vast agendapunt tijdens de bijeenkomsten van de werkgroep Dementievriendelijk Maassluis.	Bespreek tijdens bijeenkomsten de ondersteuningsbehoeften en deel goede voorbeelden.	Evalueer in Q4 of het agendapunt leidt tot concrete acties en verbeterde ondersteuning voor ouderen met dementie.	Pas de agenda aan op basis van de evaluatie.
Wonen met dementie	Bij nieuwbouwprojecten oog hebben voor dementievriendelijke wooncomplexen. Specialisten die nauw (samen)werken met ouderen met dementie mee laten denken hoe een complex zo dementievriendelijk mogelijk kan worden ingericht.	Tijdens besprekingen over nieuwbouwprojecten of renovaties inbreng leveren om te zorgen dat er rekening wordt gehouden met een dementievriendelijk wooncomplex.	Intern binnen de gemeente korte lijnen houden over de ontwikkelingen binnen de projecten.	Een project toetsen op dementievriendelijkheid volgens de standaarden van Alzheimer Nederland. Een vast contactpersoon betrekken bij projecten waar ouderen met dementie gaan wonen.
Realiseren van een dementievriendelijke infrastructuur	Onderzoeken in hoeverre de infrastructuur nu rekening houdt met mensen met dementie.	In gesprek met beleidsmedewerkers infrastructuur.	Bekijken in hoeverre bij het realiseren van nieuwe infrastructuur rekening wordt gehouden met dementie.	In gesprek gaan.
Lokale ondernemers stimuleren om dementievriendelijke aanpassingen door te voeren in hun winkels en diensten.	Alzheimer Nederland in contact brengen met de winkeliers. Informereren winkeliers van de mogelijkheid tot trainen van personeel via Alzheimer Nederland.	Alzheimer Nederland in contact brengen met de winkeliers.	Alzheimer Nederland kan voorlichting geven en aan de winkeliers toelichten welke acties zij kunnen ondernemen om de winkel dementievriendelijk te maken.	Indien nodig herinneren winkeliers aan de dementievriendelijke aanpassingen.

Postbus 55
3140 AB Maassluis

Koningshoek 93.050
3144 BA Maassluis